

3.1.2 Stadia van taalontwikkeling

Hoewel de manier waarop kinderen taal leren ons nog niet helemaal duidelijk is, lijkt het er wel op dat ze bepaalde opeenvolgende stadia van ontwikkeling doormaken. Figuur 3.2 geeft hiervan een overzicht en laat de volgorde zien waarin kinderen leren communiceren met anderen. Zoals voor alle ontwikkelingsgebieden geldt ook hier dat kinderen zich niet allemaal even snel ontwikkelen. Dat betekent dat sommige kinderen van achttien maanden een woordenschat hebben van twintig of meer woorden, terwijl anderen die even oud zijn er misschien maar tien gebruiken.

Voortalg stadium	
0-3 maanden	<ul style="list-style-type: none"> • Huilt om honger, moeheid en stress te tonen. • Herkent verschillende tonen in stemmen. • Gorgelt en kirt wanneer het tevreden is. • Herkent met ongeveer drie maanden de stem van de verzorgende en laat zich daardoor troosten. • Lacht in reactie op het gezicht van de ander.
3-6 maanden	<ul style="list-style-type: none"> • Huilt nog steeds om ongenoegen te laten blijken, maar laat zich eerder troosten. • Babbelt en maakt koergeluidjes. • Babbelen bestaat uit korte geluidjes als 'ma ma en da da'. • Lacht, grinnikt en krijst zelfs.
6-12 maanden	<ul style="list-style-type: none"> • De helft van de niet-huilgeluiden bestaat uit babbelgeluiden. • Koppelt klinkers en medeklinkers aan elkaar en maakt daarmee herhalende geluiden als 'memememememememe, dadadadadadadada'. • Babbelen wordt klankrijker en vindingrijker. Tegen de negen maanden worden de meeste klanken gebruikt voor de nieuwe taal die het kind gaat leren. • Begrijpt met tien maanden ongeveer zeventien woorden als 'dag, dag'. • Gebruikt gebaren om ergens om te vragen (wijst met zijn hand en jengelt om de volwassene te laten zien wat hij wil). • Houdt van spelletjes, bijvoorbeeld kiekeboe.

Talig stadium	
12-18 maanden	<ul style="list-style-type: none"> • De eerste woordjes komen rond de twaalf maanden, hoewel ze alleen nog maar herkend worden door de verzorger(bijv. 'didi' voor drinken). • Woorden betekenen meer dan een ding, afhankelijk van de intonatie die de baby gebruikt (bijv. didi wordt gebruikt om te zeggen: 'ik wil drinken,'mijn drinken is op,' of 'ik wil meer drinken') - taalkundigen noemen deze éénwoorduitingen 'holofrasen' . • Tegen de vijftien maanden gebruiken kinderen ongeveer tien woorden die hun verzorger kunnen begrijpen.
18-24 maanden	<ul style="list-style-type: none"> • Twee woorden worden samengevoegd(bijv. 'dag, dag hond'). • Telegramstijl verschijnt, kinderen gebruiken sleutelwoorden op een grammatische manier (bijv. 'papa kom'). • Het vocabulaire van kinderen neemt toe met tien tot twintig woorden per maand. • Tegen de twee jaar beschikken de meeste kinderen over tweehonderd woorden.
2-3 jaar	<ul style="list-style-type: none"> • Leert snel nieuwe woorden. • Gebruikt meervoud (bijv. 'honden'). • Maakt fouten (bijv. 'schaaps', gekomd'). • Begint negatieven te gebruiken (bijv. 'is niet poes'). • Begint vragen te stellen (bijv. 'waar poes?').
3-4 jaar	<ul style="list-style-type: none"> • Imitiert volwassenentaal nauwkeurig (bijv. 'Dat was leuk, hé?'). • Ook vreemden begrijpen wat hij zegt. • Zinnen bevatten vier of meer woorden en zitten grammaticaal goed in elkaar. • Grote woordenschat, kent de verschillende lichaamsdelen, namen van huishoudelijke voorwerpen en dieren. • Er worden nog steeds fouten gemaakt, met name bij de verleden tijd (bijv. 'ik neemde het'). • Kent en begrijpt bakerliedjes. • Houdt van het stellen van vragen.
4-8 jaar	<ul style="list-style-type: none"> • Vanaf vier jaar ontwikkelen en verfijnen kinderen hun taal; maken ze steeds minder fouten, krijgen ze er plezier in om taal te gebruiken als een manier om te socialiseren met anderen, om hun behoeften te uiten en om te vertellen wat ze gedaan hebben. • Tegen de vijf jaar hebben kinderen een woordenschat van vijfduizend woorden. • Gebruiken ze correcte complexe zinnen. • Vinden ze vertellen van en luisteren naar grappen leuk. • Begrijpen ze dat je taal kunt uitdrukken met het schrijven van symbolen. • Tegen de acht jaar spreken de meeste kinderen vloeiend, lezen ze en ontwikkelen ze zich steeds verder met het schrijven van taal.

Figuur 3.2 Stadia van taalontwikkeling